

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/30/2012
Identifikačné číslo spisu:	7010234330
Dátum vydania rozhodnutia:	24.07.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7010234330.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : O.. O. Q., bytom G. X, D., proti žalovanému : Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. : SVS-OZP-2010/017610-2 zo dňa 12. júla 2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S/337/2010-22 zo dňa 17. apríla 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/337/2010-22 zo dňa 17. apríla 2012 p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej len ako „krajský súd" alebo „súd prvého stupňa") odvolávajúc sa na ustanovenie § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP") zastavil konanie, majúc za to, že žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a tieto bránia jej vecnému vybaveniu. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ v spojitosti s ustanovením § 246c OSP a právo na ich náhradu žiadnemu z účastníkov konania nepriznal, keď konanie bolo zastavené.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, odvolávajúc sa na ustanovenia § 249 ods. 1 a 2 OSP a § 250d ods. 3 OSP poukázal na to, že nakoľko žaloba nespĺňala zákonom predpísané náležitosti, uložil žalobcovi, aby v lehote 15 dní doplnil žalobu o správne znenie žalobného petitu, t.j. ako navrhuje, aby súd vo veci v rámci konania v správnom súdnictve rozhodol, pričom zároveň žalobcu poučil o možnosti zastavenia konania pre prípad neodstránenia vytknutej vady žaloby, ktorá bráni vecnému vybaveniu žaloby postupom podľa § 250d ods. 3 OSP. Poukázal ďalej na to, že predmetná výzva bola žalobcovi doručená uložením zásielky na pošte dňa 20. decembra 2010 (osobne prevzatá 22. decembra 2010) a dňa 5. januára 2011 bolo súdu doručené doplnenie žaloby v tom smere, že žalobca žiadal určiť, že postupom odporcu (správne malo byť uvedené žalovaným) bol vo vzťahu k navrhovateľovi (správne malo byť uvedené žalobcovi) porušený zákon č. 365/2004 Z. z. a preto je odporca povinný do troch dní od právoplatnosti rozsudku umožniť navrhovateľovi v súlade so zákonom č. 455/1991 Zb. vykonávať

slobodne podnikateľskú činnosť v odbore „poskytovanie právneho poradenstva“ a zároveň žiadal zaviazť odporcu k zaplateniu finančného odškodnenia vo výške 10.000 € titulom náhrady škody, pričom dôvody a z čoho táto náhrada má pozostávať žalobca v doplnení neuviedol.

Dôvodil, že vzhľadom na skutočnosť, že žaloba zo dňa 29. septembra 2010 postúpená krajskému súdu dňa 24. novembra 2010, nezodpovedá požiadavkám náležitosti žaloby tak, ako sú tieto predpokladané ustanovením § 249 ods. 2 OSP, a to ani po jej nedostatočnom odstránení na výzvu súdu podaním zo dňa 5. januára 2011, teda ani v spojitosti s týmto podaním. Argumentoval ďalej tým, že v danom prípade sa jedná o neodstránenú vadu žaloby spočívajúcu v nesprávnom žalobnom petitu vo vzťahu k rozhodnutiam správnych orgánov prvého a druhého stupňa a petitu v časti náhrady škody, vo vzťahu ku ktorému v podaniach žalobcu absentuje ako bremeno tvrdenia, tak aj dôkazné bremeno, keď žalobca ničím neosvedčil odôvodnenosť požadovanej náhrady škody a čo túto má predstavovať, a navyše v tejto časti žalobného petitu ani v odôvodnení žaloby žalobca svoj nárok ani pod žiadnu právnu normu nesubsumoval vyhodnotiac, že sa jedná o takú vadu žaloby, ktorá bráni jej riadnemu vecnému prejednaniu a preto mal za to, že bolo potrebné konanie vo veci podľa § 250d ods. 3 OSP zastaviť.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z obsahu pomerne rozsiahleho odvolania pre Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako len „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) vyplýva, že žalobca sa domáha, odvolávajúc sa na ustanovenie § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov, ochrany proti diskriminácii svojej osoby v pracovnej oblasti, majúc za to, že rozhodnutím žalovaného správneho orgánu mu je upreté právo slobodne vykonávať povolanie /prácu/ napriek tomu, že na výkon takejto práce (vykonávanie podnikateľskej činnosti na základe živnostenského oprávnenia s predmetom podnikania „právne poradenstvo“) spĺňa všetky odborné a profesijné požiadavky vrátane náležitej praxe. Majúc za to, že Slovenská republika ho svojím konaním v rámci slobodného výkonu jeho zvolenej práce diskriminuje a to v rozpore ustanoveniami článku 1 § 15 Európskej charty práv a slobôd uviedol, že právo zvoliť si zamestnanie /prácu/ a vykonávať ho na celom území SR ako aj v zahraničí zaručuje zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Poukázal ďalej na to, že ako navrhovateľ má k podanému návrhu podľa teórie práva tzv. dispozičné právo, čo znamená, že môže žalobu a samotný žalobný petit v priebehu konania meniť a dopĺňať v súlade s vývojom konania a v záujme hájenia svojich záujmov.

V súvislosti s uplatneným finančným odškodnením uviedol, že sa domnieva, že ako občan, ktorému žalovaný upiera právo získať si zdroje na obživu čestným a kvalitným výkonom práce, má nárok na primerané finančné odškodnenie za takéto zavinené konanie žalovaného a požadovaná suma odškodnenia je iba zlomkom spôsobenej škody. Zároveň v odvolaní poukázal na dĺžku súdneho konania.

Z týchto dôvodov mal za to, že postupom žalovaného bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania, čím žalovaný zasiahol do jeho práva na prácu a slobodný výkon jeho podnikateľskej činnosti a preto sa vo vzťahu k žalovanému domáhal upustenia od tohto konania a napravenia protiprávneho stavu tak, že zabezpečí, aby mu bolo umožnené slobodne vykonávať podnikateľskú činnosť v odbore „poskytovanie právneho poradenstva“ do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň mu uhradí titulom nemajetkovej ujmy primerané finančné odškodnenie vo výške 10.000 €.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že predmetom úpravy zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „živnostenský zákon“) sú verejnoprávne pravidlá výkonu živnostenského podnikania, ktorými sú zákonom ustanovené podmienky vzniku, prevádzkovania a zániku oprávnenia na výkon živnosti z hľadiska verejných záujmov, ako aj kontrola ich dodržiavania v priebehu vykonávania podnikateľskej činnosti, pričom prípady verejného záujmu možno charakterizovať potrebou zvýšenej ochrany života, majetku a bezpečnosti občanov v súvislosti s výkonom niektorých živností. Uviedol, že v zmysle § 3 ods. 1 písm. d/ živnostenského zákona živnosťou nie je činnosť pri výkone povolani o. i. aj advokátov poukazujúc zároveň na ustanovenie § 3 ods. 2 písm. zg/ živnostenského zákona, v zmysle ktorého živnosťou ďalej nie je poskytovanie právnych služieb za odmenu. Poukázal na to, že z uvedeného vyplýva záver, že na základe živnostenského oprávnenia nemôže poskytovať poradenskú a konzultačnú

činnosť právneho charakteru vo veciach obchodných, pracovných, správnych a občiansko-právnych, prípravu, vypracovanie a posudzovanie právnych zmlúv, zastupovať pred súdmi, inými orgánmi a inými právnymi subjektmi vo veciach právnej agendy, pripravovať a vypracovávať písomnosti právneho charakteru žiadna fyzická a právnická osoba, nakoľko tieto činnosti prináležia v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov k výkonu slobodných právnických povolání a môže ich vykonávať len advokát, ktorý je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora.

Uviedol, že v oblasti živnostenského podnikania, v kontexte ustanovenia § 5a živnostenského zákona s ustanovením § 6 ods. 2 antidiskriminačného zákona sa zásada rovnakého zaobchádzania uplatňuje v spojení s právami fyzických osôb ustanovených živnostenským zákonom predovšetkým v oblasti samotného prístupu k živnostenskému oprávneniu, výkonu živnostenského podnikania, ale aj v súvislosti so živnostenskou kontrolou podľa § 61 a § 62 živnostenského zákona, pričom sa všetkým osobám v rovnakom rozsahu zaručujú práva ustanovené živnostenským zákonom. V súvislosti s namietanou diskrimináciou žalobcu mal za to, že žalobca nebol v súvislosti s vydaným rozhodnutím Obvodného úradu Košice, odboru živnostenského podnikania č. OŽP-C/2010/05777-2 zo dňa 13. mája 2010 o nevzniknutí živnostenského oprávnenia na ohlásenie živnosti „právne poradenstvo“ v spojení s právoplatným rozhodnutím Ministerstva vnútra SR, odboru živnostenského podnikania č. SVS-OZP-2010/017610-2 zo dňa 12. júla 2010 znevýhodnený v porovnaní s inou osobou, u ktorej by sa v porovnateľnej príčinnej súvislosti postupovalo rovnakým spôsobom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že uznesenie je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP.

Podľa § 249 ods. 2 OSP žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 250h ods. 1 OSP až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsah napadnutia správneho rozhodnutia obmedziť; rozšíriť ho môže len v lehote podľa § 250b.

Zákon kladie na obsah žaloby tak podmienky všeobecné (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1), ako aj podmienky osobitné pre správne súdnictvo, ktoré sú obsiahnuté v § 249 ods. 2. Žaloba musí preto obsahovať označenie napadnutého rozhodnutia, označenie všetkých účastníkov konania aj účastníkov konania pred správnym orgánom (vrátane osôb zúčastnených na konaní), presné označenie výrokov, ktoré žalobca napáda a žalobné dôvody. Zo žaloby musí byť pre súd jasné a zrozumiteľné, aké žalobné dôvody uvádza žalobca na podporu svojho tvrdenia podľa § 247 ods. 1, že dotknutým rozhodnutím bol na svojich právach ukrátený. Súd nemôže z vlastnej iniciatívy za žalobcu nahradiť žalobné dôvody ani sám nevyhľadáva ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia. Keďže predmetom súdneho preskúmania je zákonnosť rozhodnutia (nie jeho vecná správnosť), má včasný, správny a úplný formulovanie žalobných

dôvodov zásadný význam. Táto požiadavka na žalobcu je v správnom súdnictve o to významnejšia, že podľa § 250h je súd viazaný rozsahom žaloby od jej podania a žalobca uplynutím dvojmesačnej lehoty od doručenia napadnutého rozhodnutia správneho orgánu nemá možnosť požadovať odpustenie zmeškania tejto lehoty.

Podľa ustanovenia § 247 ods. 1 treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím a postupom správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona.

Obligatórnou náležitosťou žaloby je teda povinnosť žalobcu tvrdiť, že správne rozhodnutie alebo jeho časť odporuje konkrétnemu všeobecne záväznému právnomu predpisu, a toto tvrdenie právne odôvodniť. Ak žalobca poukazuje na skutočnosť, že postupom správnych orgánov mu bola odňatá možnosť ochrany jeho práv, musí uviesť, pri ktorom procesnom úkone sa tak malo stať, aké vyjadrenia chcel v priebehu správneho konania uplatniť a čo je dôsledkom znemožnenia ich uplatnení, teda aké subjektívne právo žalobcu malo byť v tejto súvislosti porušené. Pokiaľ tak neurobí, nie je možné všeobecne formulované žalobné námietky meritórne prejsť.

Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutie a postup orgánu verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (t. j. v medziach žaloby). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť. Tu platí v správnom súdnictve koncentračná zásada, keď žalobca môže žalobné dôvody síce meniť, avšak rozširovať ich môže len do konca lehoty na podanie žaloby. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu, a to ani v replike na vyjadrenie žalovaného ani na pojednávaní. To znamená, že k žalobným bodom uplatneným po uplynutí lehoty na podanie žaloby správny súd nemôže prihliadať.

Posúdiac obsah podania v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku najvyšší súd súhlasí s názorom krajského súdu, že podanie žalobcu a to ani po jeho doplnení na základe uznesenia krajského súdu č. k. 3S/337/2010-14 zo dňa 6. decembra 2010, nespĺňa náležitosti zákonom stanovené v § 249 ods. 2 OSP. Z podania jednoznačne vyplýva, že žalobca sa domáha určenia, že postupom žalovaného (pravdepodobne vydaním v záhlaví uvedeného rozhodnutia) bol porušený antidiskriminačný zákon, dožaduje sa vykonania potrebných krokov k tomu, aby mohol slobodne v súlade so živnostenským zákonom vykonávať podnikateľskú činnosť a taktiež žiada, aby mu konajúci súd priznal primerané odškodnenie.

Najvyšší súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť žalobcu na skutočnosť, že úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Ako bolo už vyššie uvedené v rámci súdneho prieskumu je súd viazaný rozsahom žaloby, pričom sa v tomto konaní uplatňuje koncentračná zásada, to znamená, že žalobca môže rozsah žaloby rozšíriť len v lehote stanovenej v § 250b ods. 1 OSP, pričom až do rozhodnutia súdu môže byť rozsah napadnutia správneho rozhodnutia obmedzený (§ 250h ods. 1 OSP). Z uvedeného preto vyplýva, že námietka, ktorou žalobca poukazoval na jeho tzv. dispozičné právo je irelevantná. V rámci správneho súdnictva, za predpokladu splnenia všetkých procesných podmienok konania, prichádza v prospech žalobcu do úvahy len zrušenie napadnutého správneho rozhodnutia a vrátenie veci žalovanému správnomu orgánu na ďalšie konanie, pričom vzhľadom na povahu správneho súdnictva neprichádza do úvahy určovací výrok a ani výrok o náhrade škody resp. priznanie primeraného zadosťučinenia.

Z vyššie uvedených dôvodov mal najvyšší súd za to, že krajský súd nepochybil, ak konanie v súlade s ustanovením § 250d ods. 3 OSP zastavil a preto napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/337/2010-22 zo dňa 17. apríla 2012 ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil, stotožniac sa v celom rozsahu s jeho odôvodnením.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 146 ods. 1 písm. c/ OSP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.